

Jezus is de Messias, niet Johannes de Doper

Inleiding.

Op deze 3de zondag van de advent luisteren wij in de eerste lezing naar de profeet Jesaja, die in een kleurrijk visioen de tekenen van de nieuwe tijd schildert, waarin het onmogelijke mogelijk wordt; deze wereld omgekeerd; als u goed luistert, zal de link met het evangelie overduidelijk zijn. In het evangelie gaat het over Johannes de Doper en over Jezus; beiden hebben Gods Koninkrijk voor ogen, maar hebben toch een verschillende aanpak; wie is nou de Messias? wij gaan daarover nadenken in de overweging.

Preek.

Johannes zegt: Bekeer je, dán kun je het koninkrijk Gods binnengaan; maar Jezus zegt niet 'bekeer je', dán.... Dáárover wil ik met u nadenken vandaag nu we zo vlak voor Kerstmis staan; want dáár gaat m.i. het evangelie over, over het verschil van benadering tussen die twee: Jezus is de Messias, Johannes is de bode/de voorloper. Luister!

Beiden hebben Gods koninkrijk voor ogen; beiden trekken tegelijkertijd door het land van Palestina; beiden hebben volgelingen; maar Johannes raakt in de gevangenis, en heeft dáár in de stilte van de cel tijd om na te denken over wat hij over Jezus hoort; hij raakt erdoor aan het twijfelen; Jezus is blijkbaar niet de krachtige figuur, die in zijn ogen de Messias moet zijn; Johannes stuurt daarom zijn volgelingen naar Hem toe om Hem te vragen: Ben jij het wel echt: de Messias?

Want wat doet Jezus? Hij richt zich (vooral) tot de armen, zieken, doven, blinden, melaatsen, verlamden, mensen die het - om wat voor reden dan ook - in de toenmalige samenleving niet of nauwelijks trekken, of buitengesloten worden; en hij gaat om met zondaars, met tollenaars en prostituees; hij gaat nota bene bij hen aan tafel; 'deze wereld omgekeerd'; en dán gebeurt het!; dáár gebeurt het koninkrijk van God; dáár komt de hemel op aarde; hij heeft oogcontact met deze mensen, hij raakt hen aan, letterlijk, hij legt hun de hand op het hoofd, op de schouder, wast en kust hun de voeten.

En wat zegt Hij tegen de leerlingen van Johannes, die Hem vroegen: Ben jij het wel echt:

de Messias? Hij gaat geen discussie aan maar zegt: ‘vertel maar aan Johannes, wat jullie horen en zien.’

Beste mensen, ik vermoed dat U nu de kleurrijke taal van de eerste lezing van Jesaia (een visioen! beeldspraak!) verstaat: de woestijn gaat jubelen en bloeien, knikkende knieën en trillende handen worden krachtig en sterk, blinden zien, stommen spreken, doven horen, lammen lopen; alles, mens en natuur, bruist van nieuw leven, nieuwe wereld: het is Gods koninkrijk dat komt met deze Messias. Ik hoop dat u met mij het verschil aanvoelt tussen de benadering van Johannes en die van Jezus. Het Koninkrijk van God komt, niet zozeer door de belerende taal van Johannes (bekeer je!) , maar veeleer door de begripvolle empathische houding van liefde, oogcontact, aanraking van Jezus. Hun aanpak is heel verschillend; niet Johannes is de Messias, maar Jezus.

Mensen die niks betekenen in de ogen van de wereld, mogen er zijn bij Jezus; mensen die zelf ook denken dat ze niets betekenen geloven weer in zichzelf bij Hem; mensen die blind waren zien weer; doven horen, gehandicapten komen rechtop; zelfs tollenaars en hoeren zijn welkom bij Hem, en krijgen nieuwe kansen. Dát is wat er bij Jezus gebeurt, dat ís de hemel op aarde: de wonderlijke transformatie van mensen, die gebroken zijn, naar Hem toe komen en heel worden in zijn nabijheid, doordat ze gezien, gehoord, geraakt, aangeraakt worden door Hem; ik kan het niet duidelijker zeggen; precies in die grondhouding lag het verschil tussen Johannes en Jezus.

Nu naar onszelf: wat kunnen wij, wat moeten wij met dit verschil? Wij voelen, in onze tijd misschien wel meer dan ooit, een intens verlangen naar een andere wereld; een intens verlangen naar vrede op aarde, naar een menswaardig bestaan voor alle mensen, naar een rechtvaardige wereld, naar een mooie wereld ook voor onze kinderen en kleinkinderen, daarom naar een gezond klimaat, naar een schoon milieu. Hoe moet die wereld er komen? Kunnen we daaraan bijdragen? Ja, wij kunnen en moeten daaraan bijdragen. Maar misschien is onze aanpak nog teveel ingegeven door de benadering van Johannes de Doper; misschien zijn wij teveel geneigd om met de vinger te wijzen naar anderen, naar mensen, naar bepaalde groepen van mensen, naar

leiders die het allemaal verkeerd doen, die zich moeten bekeren. Misschien moeten we, op de manier van Jezus, dichter bij huis beginnen, bij onszelf, bij de contacten met de kwetsbare mensen in onze samenleving - zoals vluchtelingen, vreemden, daklozen, eenzame mensen, kinderen - , en náást hen gaan staan, hen laten voelen dat ze er mogen zijn en erbij horen, hen daardoor tot nieuw leven wekken. Het lijkt niet zo indrukwekkend, die benadering, maar het is wel de Jezus' benadering, de benadering van de Messias.

Zou dit niet de boodschap zijn van het evangelie op deze derde zondag van de verwachtingstijd? Het kind, dat - als Hij volwassen zal worden en zó met mensen zal omgaan - staat op het punt geboren te worden. Mag Hij van ons verwachten dat wij opnieuw geboren worden om in zijn voetsporen te gaan? Amen.